

1- Syyskuu 2024

KAINUUN KIERTOTALOUSUUTISET

Yhdessä kohti kestäväää Kainuuta

Kainuun Jätehuolto Oy
Patrosentie 1, 87250 Kajaani
www.kjh.fi
puh. 010 387 9800

TÄSSÄ ON ENSIMMÄINEN LAJIKKI- LEHTI

Tervetuloa lukemaan "Lajikki" kiertotalousuutislehden ensimmäistä numeroa. Meillä on tavoitteena julkaista Lajikki-lehteä säännöllisesti, jotta saisimme aikaan keskustelua alueemme kiertotaloudesta ja voimme tarjota paikan missä jakaa tietoa, ideoita ja inspiraatiota sen edistämiseksi.

Lehti pyrkii tuomaan esiin erilaisia kiertotalouden kehittämisalueita. Tämä voi sisältää esimerkiksi innovatiivisia ratkaisuja jätteiden hyödyntämisessä, ajatuksia kiertotalouden edistämisestä yritysten toiminnassa, ohjeita EU:n kiristävien säädösten tuomiin käytännön vaatimuksiin, yhteisöllisiä hankkeita kierrätys- ja uusiokäyttömahdollisuuksista, sekä vinkkejä ja oppaita kestävämpään elämäntapaan siirtymiseen. Haluamme kannustaa ihmisiä ja yrityksiä ottamaan aktiivisen roolin kiertotalouden edistämisessä ja toivottavasti voimme olla ohjaava taho käytännön toimintamallien käyttöönotossa.

LAJIKKI

UUSIOPUISTO

Pöydällämme on myös mielenkiintoinen kehityshanke. Tavoitteenamme on rakentaa yhteisöllinen **Lajikki-uusiopuisto**. Kuvittelepa paikka, jossa ihmiset voivat kokoontua oppimaan ja inspiroitumaan kiertotalouden periaatteista. Siellä näet materiaalinhallintatyön käytännössä ja kuinka jätteesi saavat uuden elämän. Uusiopuistossa löydät eri kierrätyspisteitä, "vaihtokaupan", korjaustilat, sekä luovia tiloja ja työpajoja, joissa voit osallistua erilaisiin kierrätysteemaa edistäviin aktiviteetteihin. On oikeastaan teistä kiinni, mitä palveluja uusiopuiston tulisi tarjota ja haluammekin kehittää kokonaisuutta yhdessä. Näemme, että Lajikki olisi paljon enemmän kuin pelkkä fyysinen paikka – se on yhteisö, joka kannustaa ja tukee kestävä elämäntapaa.

Tule siis mukaan matkalle kohti kestävämpää huomista! Lajikki-lehti on tarkoitettu kaikille, jotka ovat kiinnostuneita ympäristöasioista, kestävästä kehityksestä ja kiertotalouden mahdollisuuksista. Olemme täällä inspiroimassa ja innostamassa sinua tekemään osasi ympäristömme hyväksi. Yhdessä voimme luoda kukoistavan ja kestävän Kainuun, jossa luonnonvarat säilyvät ja ympäristö kukoistaa.

Esa Rimpiläinen

Toimitusjohtaja, Kainuun Jätehuolto Oy

MITÄ ON?

KANNATTAVA KIERTOTALOUS

On selvää, että yritykset ennemmin tai myöhemmin siirtyvät kiertotalouteen, ja siihen **on kaksi syytä: Koska se kannattaa tai koska on pakko**. Kiertotalouden käsite tarjoaa yrityksille tehokkaan kehityksen ympäristöhaasteiden ratkaisemiseksi ja kestävä toiminnan edistämiseksi. Tavoitteena on vähentää jätettä ja käyttää resursseja tehokkaammin. Yritykset eri aloilla uudistavat lineaarista kulutusmallia suunnittelemalla kestävämpiä tuotteita, tehostamalla resurssien talteenottoa ja kierrätystä, sekä vähentämällä jätettä.

Seuraavassa on 3 tapaa, joilla yritykset voivat toteuttaa kiertotaloutta ja edistää parannuksia jäte- ja kierrätyshallintaan:

1. SULJETUN KIERRON SUUNNITTELU

Suljetun kierron tuotantomenetelmät kierrättävät valmistusprosessin aikana syntyvää materiaali-jätettä uusien tuotteiden tuottamiseen sekä hyödyntävät kierrätettyjä tuotteita uusien tuotteiden tuottamiseen. Suljetun kierron järjestelmää käyttävät yritykset kierrättävät samoja materiaaleja toistuvasti uusien tuotteiden valmistamiseksi.

2. KIERRÄTETTYJEN & UUELLEEN KÄYTETTYJEN MATERIAALIEN KÄYTTÖ

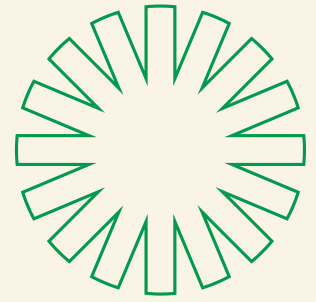
Kuluttajat ilmoittivat olevansa valmiita maksamaan lähes 30 % tuotteen vähittäishintaa enemmän, jos he tietäisivät, että tuote on valmistettu kierrätysmateriaaleista. Yhä useammat valmistajat haluavat sisällyttää tuotteisiinsa kierrätysmateriaaleja ja yritykset ovat käynnistäneet uusia aloitteita kierrätysmateriaalien arvon nostamiseksi.

3. JÄTTEEN VÄHENTÄMISEEN TÄHTÄÄVIEN STRATEGIODEIN KÄYTTÄMINEN

Kiertotalousratkaisujen integroiminen liiketoimintastrategiaan voi merkittävästi parantaa operatiivista jäte- ja kierrätyshallintaa. Keskeinen periaate on jätteen synnyn minimointi, mikä vähentää hävittämistarvetta ja voi tuoda kustannussäästöjä. Ensimmäinen askel on jätetarkastus, jonka avulla selvitetään jätteen määrä ja syntypaikat. Jätteenmittaustekniikka auttaa määrittämään jätteen koostumuksen, mikä tarjoaa yrityksille arvokasta tietoa muutosten toteuttamiseksi jätteiden ja kierrätyksen hallinnassa.

Me, Kainuun Jätehuollossa tarjoamme jätekatselmuksia ja ajankohtaisia kierrätysratkaisuja yrityksille huomioiden liiketoiminnan eri vaiheet. Lisäksi tarjoamme konsultointia, kiertotalouskoulutusta, raportointia ja tuemme laajempien kiertotalous strategioiden suunnittelussa.

KESTÄVÄ TULEVAISUUS MITÄ SE TARKOITTA?

Maailmantalouden teknologiset edistysaskeleet ovat vähentäneet äärimmäistä köyhyyttä, mutta samalla luonnonvarojen käyttö on kasvanut kolminkertaiseksi. Tämä korostaa tarvetta kestävämmälle tulevaisuudelle, jossa luonnonvarojen kestävä käyttö ja ympäristön suojeleminen ovat ensisijaisia.

Kainuussa olemme sitoutuneet kestävä tulevaisuuden rakentamiseen, ja tähän tarvitaan poliittisten päättäjien, yritysten, kuntien, järjestöjen ja asukkaiden yhteistyötä.

Kainuun Jätehuollossa etsimme jatkuvasti keinoja luonnonvarojen käytön kestäväyttämiseksi. Tavoitteenamme on "zero waste" -tila, jossa kaikki jäte kierrätetään tai hyödynnetään uusiokäyttöön. Tämä vähentäisi neitseellisten raaka-aineiden käyttöä ja edistäisi paikallista taloutta ja kestävä kehitystä.

Muutokset vaativat kuitenkin aikaa ja ympäristöhaasteiden kiireellisyys edellyttää välittömiä toimia. On tärkeää arvioida, mitkä toimenpiteet ovat tehokkaimpia ja millä aloilla tarvitaan nopeita muutoksia. Poliittisten päätösten ja yritystoiminnan valintojen on perustuttava harkittuihin arvioihin. On punnittava, millaisia vaikutuksia tietyillä luonnonvarojen käytön päätöksillä on eri käyttötarkoituksiin, kuten liikenteeseen tai energiantuotantoon. Myös kompostoinnin ja kierrätyksen lisääminen voi aiheuttaa materiaali- tai energiavajetta, mikä on huomioitava.

Raaka-aineiden valintaa eri tuotteisiin, kuten tekstiileihin ja elektroniikkaan, tulee tarkastella myös kestävyuden näkökulmasta. Uusien ratkaisujen valinnassa on otettava huomioon vaikutukset nykytilanteeseen ja pyrittävä löytämään ratkaisuja, jotka hyödyttävät useita osapuolia. Tämä edellyttää avointa keskustelua ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Jätteet ja kierrätys

Käytöstä poistetuista materiaaleista ja tuotteista tulee jätettä, kun niitä ei enää voida käyttää. Jätettä syntyy tuotantoketjun kaikissa vaiheissa, raaka-aineiden louhinnasta kulutukseen ja jätteenkäsittelyyn. Suomessa jätteen määrä vaihtelee suhdanteiden mukaan.

Tilastokeskus julkaisi helmikuussa 2024 Suomen uusimmat kiertotaloustilastot vuodelta 2022. **Yhdyskuntajätteen kokonaismäärä** oli 2,9 miljoonaa tonnia eli noin **521 kiloa per henkilö**. Jätteistä saatiin kierrätettyä, kompostoitua, mädätettyä tai valmisteltua uudelleenkäyttöön 43,7 %, mikä on parannus vuoden 2021 38,9 %

Yhdyskuntajätteestä poltettiin energiaksi 55,4 %, suurin osa sekajätteenä. Erilliskerättyjä jätteitä saatiin talteen 1,3 miljoonaa tonnia, josta 93,2 % hyödynnettiin materiaalina tai uudelleenkäytettiin. Erityisesti puu- ja muovijätteen kierrätys parani ja yhä suurempi osa näistä jätteistä päätyy kierrätykseen polton sijaan.

Kiertotalouden tavoitteena on vähentää jätteen syntyä huolellisella tuotesuunnittelulla ja pidentämällä tuotteiden käyttöikää. Kierrätyksellä pyritään säästämään energiaa, vähentämään ympäristö- ja ilmastovaikutuksia sekä säilyttämään luonnon monimuotoisuutta.

Kierrätysmateriaalien käyttö

EU tavoitteena on vähentää luonnonvarojen käyttöä ja kaksinkertaistaa kierrätysmateriaalien käyttö seuraavan vuosikymmenen aikana. Kierrätysmateriaalien käyttöaste mittaa, kuinka suuri osuus tuotannossa käytetyistä materiaaleista on peräisin kierrätyksestä. Käyttöasteen kasvattaminen vähentäisi uusien materiaalien tarvetta ja niiden haitallisia ympäristövaikutuksia.

Vuonna 2022 EU kierrätysmateriaalien osuus kaikista käytetyistä materiaaleista oli 11,5 %, mikä ei juuri kasvanut vuodesta 2010.

Uusi mittari

Vuoden 2022 tilastoihin sisältyy uutena mittarina tieto siitä, kuinka suuri osuus jätteestä on valmisteltu uudelleenkäyttöön. Tämä tarkoittaa prosessia, jossa jätteeksi muuttuneet tuotteet tai niiden osat käsitellään ja valmistellaan siten, että ne voidaan käyttää uudelleen alkuperäisessä tarkoituksessaan tai muussa vastaavassa käytössä ilman, että niitä tarvitsee prosessoida tai kierrättää raaka-aineiksi.

Tämä prosessi eroaa perinteisestä kierrätyksestä siinä, että tuotteet eivät palaa raaka-aineiksi, vaan säilyttävät alkuperäisen muotonsa ja käyttötarkoituksensa. Esimerkkejä tällaisista toimista voivat olla tuotteiden tarkastus, puhdistus, korjaus tai muut vähäiset toimenpiteet, jotka tekevät tuotteesta jälleen käyttökelpoisen. Uudelleenkäyttö voi koskea esimerkiksi elektroniikkaa, huonekaluja, rakennusmateriaaleja tai vaatteita.

Vuonna 2022 Suomessa vain 0,3 % kaikesta jätteestä ja 0,6 % erilliskerätystä jätteestä valmistettiin uudelleenkäyttöä varten, mikä on Euroopan mittakaavassa pohjalukema. Luku on hyvin alhainen verrattuna kierrätykseen tai energiahyödyntämiseen, mutta siinä nähdään merkittävää kasvupotentiaalia. Uudelleenkäyttö vähentää tarvetta valmistaa uusia tuotteita ja säästää luonnonvaroja, koska tuotteet pysyvät käytössä pidempään.

KUHMON KARHU

Valokuva: Lassi Rautiainen
www.wildfinland.org

MEILLE JÄTE ON HYÖTYMATERIAALIA!

Meille jäte ei ole roskaa, vaan arvokasta hyötymateriaalia, joka voidaan käyttää uudelleen kiertotalouden periaatteiden mukaisesti.

On tärkeää muistaa, että emme ota vastaan kotitalousjätettä eli sitä, mitä laitat roskikseen kotona. Tämä tarkoittaa, että asumisessa syntyvä jäte – kuten keittiöjätteet tai sekalainen sekajäte – tulee toimittaa omaan jäteastiaan tai lähimpään jäteasemaan.

Sen sijaan otamme vastaan **hyötymateriaaleja**, kuten:

- ✓ Pahvit ja pahvilaatikat
- ✓ Pakkausmuovit
- ✓ Kovamuovit (esim. muoviset säiliöt, kanisterit)
- ✓ Elmukelmu

Jos sinulla on keittiöstä tulevia kartonki- ja muovipakkauksia, ne kuuluvat kauppojen yhteydessä oleviin ekopisteisiin tai kotitalouden omaan jäteastiaan.

Kun jäte nähdään hyötymateriaalina, voimme yhdessä edistää kiertotaloutta ja vähentää turhaa jätettä. Kiitos, että lajittelet oikein! ♻️

Tervetuloa tutustumaan lajitteluasemaamme!
Lajittelemme kaikki jakeet kierrätykseen
tai hyötykäyttöön.

AVOINNA: ma - pe 7 - 16

Esimerkiksi veloituksetta:

- puujätteet ○ metallit ○ akut ○ paperit
- pakkausmuovit ○ pahvit

Kuorma- tai tonnihinnalla:

- Rakennus- ja purkujätteet ○ kipsilevyt
- energijätteet ○ villat ○ arkistontuhous
- ongelmajätteet yms.

Alle m³ kuormat kuormataksalla

25 € / kuorma

**Kainuun Jätehuolto Oy - Patrosentie 1
87250 Kajaani - Puh. 010 387 9800
www.kjh.fi - toimisto@kjh.fi**

Puheluiden hinnat:

Lankapuhelimesta 0,0821€/puhelu + 0,059€/min (alv. 25,5%)
Matkapuhelimesta 0,0821€7puhelu + 0,169€/min (alv.25,5%)

Olethan jo vierailut verkkosivuillamme! www.kjh.fi
Löydät meidät myös facebookista: **Kainuun Jätehuolto Oy**